دمور مینه

لیکوال: حاجي محمد ځلاند

Ketabton.com

شننه اوڅیړنه جمیل احمد درویش

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور

مینه

دمور اوپلار د حقوقو په اړه

بشپړ لاربښود کتاب

لیکنه اوڅیړنه : حاجی محمد څلاند او همکار جمیل احمد درویش

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

دکتاب ټول حقوق په خپرندویه اړه لري!

دکتاب پیـــــــــــــژندنه

دکتاب نوم : دمور مینــــــــــه *
لیکنه او ځېړنه : حاجي محمد ځلاند اوورسره همکار جمیل احمـــــــــد * درویش
خپرندویه اداره : الهدایهٔ خپرندویه اداره *

کتنه او خوښـــونه عبدالحـــــــمید مســــــــتقیم

او حکمـــــــــت الله الهــــــام *
ډیزاین الهـــــدایهٔ خپرندویه اداره *
دچاپ کال ۱۳۹۸/۳/ ۲۱ *
۶/۱۱/۲۰۱۹ *
۱۴۴۰/۱۰/۷ *

دچاپ شمیر : *
۱۰۰۰ ټوکه
کچه ۸۳، ۵×۲۷، ۸ سانتی متره *
دترلاسه کولو ځای دتدریس القران اسلامی ولسی راډیو *
همدارنګه کیتابتون ویبسایټ *

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

له ګرانو لووستونکو څخه یوه لنډه هیله

اسلام علیکم ورحمته الله وبرکاته. امابعد

دټولو لوستونکوو څخه موږ داهیله لرو چې په دې کتاب کې کومه یوه غلطي په نظر ورسي .

هغه دې هم هلته اصلاح کړي . غلطي که املایي وي یا معنوي وي یا داسې بله غلطي وي څه فرق نه لري بس اصلاح دې یا په ذهن او یا په قلم سره وکړي او موږ ته دې دزړه له موخې معافي وکړي . ځکه هر انسان دهیري او خطا خاوند دی .هیڅ یو انسان داسې نسته چې خطا دې نه ځنې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

کیږی .پوهان وایی : بنده معنا مانده :اوبل داچی ځرنګه یو ځوک دانه غواړی چی دده په عیب باندی بل یو پوه سی نوباید چی دبل مسلمان انسان لپاره هم دانه وغواړی چی دده عیب ونوروته ښکاره سی . پښتانه ځومره یو ښه متل کوی : بنده راسه دخدای خپل سه لکه پرځان داسی پربل سه : اودمسلمان پرعیب پرده اچول نه یوازی داسی چی هغه خوشحاله کوی بلکی

دده دخپلو عیبونو ددی لامل ګرځی چی الله رب لعزت به یی وریټ کړی . یا په دنیا کی او یا په اخرت کی . مبارک علیه الصلاة والسلام فرمایی (من سترمسلما ستره الله فی الدنیا والاخرة)یعنی ځوک چی دیو مسلمان عیب وریټ کړی نو الله ج به یی په ددنیا او اخرت کی پرده وکړی .نور بحث نه اوږدوو دهو ښیار لپاره صرف اشاره هم کافی ده

والســـــــــــــــــــــــــــلام

حاجی محمد ځـلاند او ورسره هـــــــــــمکار جمـــــــــــــــیل احـــمد درویش

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

ډالـــــی

* دخپلو والیدینو مور اوپلارپه نامه چی له‌زوکړی یی ترځوانی په دینی خدمتونو کی مصروفه کړی یو تر دی چی دعلم ډګر ته یی راورسولوو په الهی دین اسلام سره یی زموږ پالنه وکړل.
* او دهغو ځوانانو ورونو او خویندو په نامه چی دخپل مور اوپلار ډیر احترام او قدردانی یی کړی وی.
* په درنښت حاجی محمد ځلاند اوورسره همکار جمیل احمد درویـــــــش

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

دکتاب ځانګړتیاوی

ګرانو لوستونکو و دکتاب ځانګړتیاوی ټوله په لاندی ډول سره دی

۱ لومړی ځانګړتیا یی داده چی په بیلا بیلو معلوماتو سره اوډلی دی

۲ ځانګړتیا ددی کتاب داده چی یوه په زړه پوری قیصه دمور په هکله وړاندی کیږی ورپسی یو څو غوره ویناوی دوالیدینو دحقوقو په اړه وړاندی کیږی

۳ درهمه ځانګړتیا یی داده چی دوالیدینو په هکله دمعلوماتو وروسته یوه په زړه پوری ادبی ټوټه هم پرته ده

۴ ځانګړتیا ددی کتاب داده چی دپوهانو ځیرکو عالمانو اواوستادانو غوچاڼ معلومات پکښی ځای پرځای سوی دی

الهی داځانګړتیاوی اوپایدی هرلوستونکی ته په برخه ورکړی اوزموږ سپیڅلی کوشش په خپل عالی دربارکی قبول او مقبول وګرځوی

امین

*

(c) ketabton.com: The Digital Library

دکتاب لیکلو سبب او لامل

داچې په انټرنیټ او عامه کتاب پلورنځیو کې دمور او
پلار حقوقو په اړه کوم داسې مدلل او بشپړ کتاب په
نظر نه راغلی نو موږ هم هڅه وکړله چې دوالیدینو
دحقوقو په باره کې یو کتاب تالیف کړو نو الحمد الله
اوس دادی تالیف مو کړی او ستاسو په لاسونو کې دی
چې خالص می دخښتن تعالی په مرسته او توفیق سره
تیار او نویشته کړی

ولحمد الله الجـــــامع وحده

دلیکوال پیژندنه

حاجی محمد ځلاند چې اوس مهال دکندهار ولایت
دسپین بولدک ولسوالی دنوی کلی اوسیدونکی دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

محترم حاجی محمد ځلاند ابتدایه زده کړې
دپاکستان دبلو چستان په ایالت کی دسرخاب کمپ
دهجرت په عالی لیسه کی ترسره کړی . متوسطه زده
کړی یی دکندهار ولایت په لمراو الجهان ښوونیز
مرکز کی سرته رسولی .

ددی وروسته یی داقتصادی مشکلاتو له وجهی په
کارپیل وکړاوزده کړی یی نیمګړی پاته سوی . محترم
حاجی محمد ځلاند دکمپیوټر په برخه کی دیادونی وړ
استاد هم پاته سوی دی په دی برخه کی یی ډیر
شاګردان روزلی دی .دهغه وروسته یی دسپین بولدک
په سیمیزه او ولسی اسلامی راډیو لومړی تعلیم القران
وروسته بیا په تدریس القران راډیو کی دتخنیک دنده
په غاړه وروسپارل سوه

دلازیاتو بریالیتوبونو په هیله دی عبد الحمید مستقیم

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرســـــتپ

(د مور مینه) 13

د مور د مهربانی په هکله یوه ډېره په زړه پورې قیصه
.... 13

ای ګراني مور جانې : 15

د مور په اړه غوره خبري 17

د مور جالبه کیسه.. 18

ادبی ټوټه.. 23

مور یعنی څه؟ 25

دنبی ص مینه د مورسره.................................. 26

ادبی ټوټه.. 31

د مورپه هکله څوزرینی کربنی 32

د یوه زنداني د زندان خاطره 33

د مورد مینی ادبی کربنی 36

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

مورڅوک ده 37
ګرانی موری.. 38
سوال وکړل سو چي مور څه شئ ده؟ 42
ادبی ټوټه.. 45
یوه مور په ځنګله کي 46
مور 48
عجیبه قیصه 51
مورجانه.. 53
ادبی ټوټه.. 54
د مورسره دزوی دوکه 58
زرینی کرښی.. 60
ادبی ټوټه.. 61
قیصه.. 63
مورڅوک ده 66

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

ادبي ټوټه.. 67
قیصه.. 68
قیصه.. 70
له موږ اوپلار سره نیکي کول.................................. 72

(c) ketabton.com: The Digital Library

(دمور مینه)

دې نړۍ کې مطلبي مينه رواج ده
چي يوه يې د ښايست بله د باج ده

بې مطلبه که څوک مينه ليدل غواړي
دمور مينه نه په تخت او نه په تاج ده

هره مينه خپل مقام لري وځانته
دمور مينه رسيدلې تر معراج ده

ميني سته چي په عوض هم پوره کيږي
او دا مينه صرف اولاد لره احتياج ده

زما (درد من) دي خداى دحق مينه نصيب کړي
نوره مينه د غارت او د تاراج ده

د مورد مهربانۍ په هکله يوه ډېره په زړه پورې قيصه

يو ځوان هلک چي هره ورځ به يې په کور کي د ميرمن او مور ترمنځ جنجال ؤ،نو غوښتل يې چي د مور څخه ځان خلاص کړي، فيصله يې وکړه چي مور بايد په ځنګله کي خوشې کړي،

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو موريې په شاه کړه او د يوه لوي ځنګل په لور روان شو او يو هسک غره ته وخوت چي خپله بوډۍ مور هلته پرېږدي ترڅو راکښته نه سي, نو کله چي د ځنګل په منځ کي د دنګو او هيبتي لويو بوټو ونو)لاندي تيريده نو مور به يې دپاسه د ونو (. . . څانګې ماتولې او په ځمکه به يې غورځولې
هلک خپله مور په غره کي پرېښوده او يوازي راروان شو, ليکن لاره ډېره هيبت ناکه وه هلک فکر وکړ چي که خداى تعالى مه کړه لاره مي غلطه کړه نو هسي نه په بل لوري لاړسم او حيوانات مي وخوري,په دې سوچونو کي ؤ چي مورکۍ يې پرې اواز وکړ چي زوى جانه ګوره چي لار درنه غلطه نه سي ما به په لاره کي د ونو او بوټو څانګې په دې خاطر راماتولې او په لاره مي غورځولې ترڅو تاته په بيرته تلو کي مشکل نه وي او لاره درنه غلطه نشي اوس په همدې نښو نښانو بيرته ولاړ سه ! زوى جانه ناوخته دى ژر ژر ولاړ سه چي خدى تعالى مه کړه کوم ځناور درته نقصان ونه رسوي په خير

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاړ سې زویه ! په دې وخت کې د اوښکو ډنډونو د
هلک په سترګو کې سیلابونه
جوړ کړل ، زیات پښیمانه شو مور ته راغی غاړه یی
ترینه واخیسته لاسونه یې ورته ښکل کړل او بیرته یې
. کور ته بوتله
ترټولو عجیبه خو دا ده چې زوي یې د مرګ سوچونه
! کوي او مور یی د سلامتۍ فکر
مور جانه د مینه ناک زړه څښتنه ده هر وخت یی قدر او
عزت کوه ځکه چې دغه نعمت په عمر کې
انسان ته یو ځل ورکول کیږي.

ای ګرانې مور جانې:

هر هغه څه چې تا زما لپاره کړي لکه مینه، پاملرنه،
باور، تشویق، هیله، هوساینه، ملاتړ، ډاډګیرنه او
دا هر څه ما په دې پوهوي، چې زه څومره شاباسی
نیکمرغه وم ، چې ستا غوندې مور مې درلوده ، ددغه
ټولو نیکیو په بدل کې زه هیڅ نشم کولای یوازې به

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

دومره وایم چې اي د عرش مالکه ای د ځمکو او اسمانونو خاونده زما مورته په خپل فضل او رحم سره جنت الفردوس ورکړه ته مور دواړه د قیامت په ورځ د خپل عرش د سیوری لاندی سره یوځای کړه.

امین ثم امین

خدائې خودې بې موره د چا کور نه کړي
او ګوره صورت مې ځکه زور نه کړي
ځکه مې غمونه اوس ملګري دي
اوس راته دعا خو خوږه مور نه کړي
ماورباندې خاورې اړاولې دي
خوند ځکه دا کلي او دا لور نه کړي
څه رنګه به هیره کړم مور جانه زه
کور کښې مې خندا نیازیینه خور نه کړي
وائې راته څه شوله ادې زما
اوس راسره لوبې واړه لور نه کړي
څنګه چې خلق سوځي د مور جانې غم

(c) ketabton.com: The Digital Library

داسې سوځول په خدایګواور نه کړي
هغه خوشحالې نشته اوس کلي کښې
اوس واړه زمونږ کلي کی شور نه کړي
څنګه چې دا زه داسې بې موره شوم
خدائې دې دغه خلق داسې نور نه کړي.

دمور په اړه غوره خبري

یواځنی څوک چې زړه او روح یې د ژوند تراخیره د اولاد سره ربړدي مور ده.

. مور تېوله د مهربانۍ څخه جوړه ده

یواځنی څوک چې دعمر تر اخیره پوري د اولاد نوم په خوله کی لري هغه مور ده.

هیڅ ګل د مور په شان رنګ او ښکلي بوی نه لري

مور د نیکبختۍ لمر دي

له داسی حاله ویره وکړه چی مور دی له فریاد او نفرت څخه خپل لاسونه

ستاپه خلاف داسمان په لوری اوچت کړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور حسین یادونه داسی یو سیندد ی چی
دژوروالی اندازه یی یوازی واحد الله جل جلاله
ته معلوم دی

دمور محبت داسی یوه هستی ده چی هیڅ
نه خــــتمیږی
دمور محبت دهرڅه څخه بهتر او بنایسته شی دی

د مور جالبه کیسه

یوه مور د خپل ناروغه زوی د کټ خواته ناسته وه او
ژړل یې
ملائیکه راکښته شوه مخ یې د مور خواته کړاو ورته
یې وویل:
ای موري ! زه د اللهٔ ج له خوا راغلې یم، هغه پر تا
رحمت کړی چې ستا یوه هیله پوره کړم، ووایه له هغه نه
څه غواړې؟
مور ملائیکې ته مخ کړاو ورته یې وویل

(c) ketabton.com: The Digital Library

له الله ج څخه غواړم چې زما زوی ته شفا ورکړي.
ملائیکې وویل: پښیمانه کیږې خو به نه؟
: مور ځواب ورکړ
! نه
: ملائیکې وویل
اوس دې زوې روغ شو، خو تا کولای شو چې دخپلو
ړندو سترګو د لید غوښتنه دې کړې وای
مور مسکۍ شوه او ورته یې وویل: ته یې نشي
احساسولی
کلونه تیر شول زوی څخه ستر او بریالی انسان جوړ شو
. او مور به هم د زوی بریالیتوبونه په مینه ولمانځل
زوی واده وکړ او له خپلې میرمنې سره یې ډیره مینه
درلوده یوه ورځ زوی مخ مورته ور وروا ړه وی او ورته
یې وویل
! مورې
نشم کولی څنګه یې درته ووایم, خو اصلي ستونزه دا
ده چې زما میرمن له تا سره یوځای ژوند نشي کولی،

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

غوارم تاته یو ځانته کور پیدا کړم ترڅو ته هلته جلا ژوند وکړې.

: مور زوې ته مخ ور واړولو او ورته یې ویل

نه زویه زه د پخو عمرلرونکو خلکو ځای ته ځمه

او له خپلو همزولو سره ژوند کوم او هوسا به یمه

مور له کور څخه بهر شوه یوائې کښیناستله او په ژړا بوخته شوه

ملائیکه بیا راکښته شوه او مور ته وویل

ودې لیدل چې ستا زوی له تاسره څه وکړل؟

اوس پښیمانه شوې؟

غواړې ورته ښرا وکړې؟

مور وویل: نه پښیمانه یمه او نه هم ښرا ورته کوم، ته څه پوهیږې؟

: ملائیکې وویل

بیا هم دالله ج رحمت پرتا شوی او کولای شې هیله وکړې، اوس وایه پوهیږم چې له الله ج څخه دخپلو سترګو لید غواړې، صحیح ده؟

مور په ډاډ سره وویل, نه! ملائیکې په ډیره حیرانتیا سره وویل نو څه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

مور ځواب ورکړ:

له الله ج څخه غواړم مېږور مې ښه او زړه سوانده ښځه وي او وکولای شي چې زما زوی بختور کړي, ځکه زه نوره هلته نه یمه چې له خپل زوی څخه څارنه وکړم.

دملائیکي له سترګو څخه اوښکې روانې شوې او د اوښکو دوه څاڅکي دمور په سترګو کې ورتوی شول او سترګو یې دید پیدا کړ.

کله چې مور دملائیکې اوښکې ولیدلې ورڅخه ویې پوښتل ایا

ملائیکې هم ژړا کوي؟

ملائیکې وویل: هو!

خو یوازې هغه وخت اوښکې تویوي او ژاړي چې کله الله ج وژاړي.

مور پوښتنه وکړه:

الله ج هم ژړا کوي؟

ملائیکې ځواب ورکړ:

الله ج همدا شیبه په لیوالتیا دخپل خلقت چې نوم یې مور ده ژاړي. یعني چې مور ژاړي الله تعالی هم ژاړي

هیڅوک او هیڅ شي نسو کولای له مور سره پرتله کړو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

نودرنو لوستونکو

که یوڅوک وغواړی چې پرمختګ وکړی ! نودی دخپل موراوپلار سره مینه اومحبت کوی . دمور اوپلار په دوعاانسان ترجنت پوری رسیږی . کوم وخت چې دویوچاڅخه موراوپلار خوشحاله وی نو الله(ج) هم ډیرځنی خوشحاله اوراضی وی

دمور ازاری به کله هم هوسا نه سی
دموراوپلار دازار عذابونه په دنیا کی
سری ته رسیږی
اخرت خولا پرمخ پاته دی
نو هیله لرم چی ازاریی نه کړی
اوپه خپل ژوند کی یی راضی اوخوشحاله
کړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځکه جنت دمور او پلار تر قدمونو لاندی دی
ددوی شتون غنیمت وګڼی او
دعاوی ورڅخه وغواړی
چی دجهنم له اور څخه خلاصون ومومی
ځکه دمور قهر عارضی
وی
مګر محبت یی دایمی وی

ادبی ټوټه

ستا پاکو پښنو لاندی جنت دی

موری
په موږ لازم ستا اطاعت دی موری
د رب په وړاندی ستا دعا مورجانی
بلکل قاییل د قبولیت دی موری

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

چې ستا حقوق رب په قران کې ویلی
لوړ دی ترچا منزلت دی موری
چې د رته وګورم نو زړه می خوښ شی
درته مې زړه کی محبت دی موری
راته دی تیری ډیری شپی کړی ویښی
ډیر زیات په موږ دی شفقت دی موری
په ورین تندی چې مور ته څوک وګوری
حدیث شریف د پاک حضرت دی موری
د هغه اجر یوی عمری غوندی دی
ولا ربښتیا او حقیقت دی موری

چې نورانی مخ ته دی ګورمه زه
پکی څه بل شانی لذت دی موری
اوس یی قیصی نه معلومیږی موری
اسلام درکړی لوی عزت دی موری

(c) ketabton.com: The Digital Library

د عمري د زړګی سريی موری
تا سره مې حب هم ستر الفت دی موری

مور يعنی څه؟

مور خو مور وی
مور هغه هستی ده، چې الله تعالی يې انسان ته په ژوند
کې يو ځل ورکوی.
لکه يو بيت دی
قدر يې ډير پکار دی د خپل زړګی په مينه)
هر چا ته خدای ورکوی يوه يوه مورکۍ
مور د انسان د هيلو او اميدونو باغچه ده
مور د دنيا د ښايستونو او رنګونو نوم دی
يوه څرګنده   مور د انسان د خوښۍ او خوشحالۍ
نمونه ده
مور د هغه کتاب نوم دی، چې په لوستلو سره يې د
انسان تلوسه لا پسې زياتيږی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

بې له موره دا دنیا بې خونده او نیمګړې وې
د تربیت لومړنې مکتب او مدرسه د مور غیږه ده
د موریاد د هیرولو نه دی، حالانکه که پیری پیرۍ
ژوند تیر شی
لکه چی یو دوه بیتونه دی

ما کړله هیره یا دیدله مور مې
زما له ذهنه نه وتله مور مې
ما کړې نعرې چې نوریې نه یادوم
په خپله فکر ته راتلله مور مې

ګرانو دوستانو هیله مند یم چې د
خپلو والدینو سره د زړه له کومی مینه او محبت وکړی

دنبی ص مینه دمورسره

(c) ketabton.com: The Digital Library

رسول الله ص د خپلې مور په قبر

ژړا: پر انسان باندې د الله رحم او احسان ده، الله جل جلاله وايي وأنه هو أضحک وأبکی (النجم 43)، يعني او هغه ذات دی چې خندول او ژړول کوي، په ژړا سره د درد مند او غمجن انسان زړه سپکېږي او دارنګه په ژړا سره له دردمنو او کړيدلو سره خواخوږي غمرازي کولی شو، که مور په لاس کې څه ونه لرو او ونشو کولی د کوم غمجن او دردمن انسان مرسته وکړو، د اوښکو زيرمې خو لرو د ناچاري او بيوسي په حالت کې د داسي خلکو په حال ژړلای شو او له هغو سره سلګۍ شريکولی شو ، دارازډير ځله يوه شي ته د شوق له پاره هم ژړا انسان ته سکون او ارام ورکوي او د الله له ويرې هم ژړا له مور سره مرسته کولی شي، او د الله له ويرې توېدونکي

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوښكې د اخرت په ورځ خورا ارزښتناکې ملغلرې ګرځي. رسول الله صلي الله علیه وسلم په خپل ژوند کې له دې انساني حالت سره ډېر ځله مخامخ شوی دی او په مختلفو حالاتو کې یې ژړلي دي

. دلته هغه پرتې کېسې او فایدې را ښیرو رسول الله صلي الله علیه وسلم د خپلې مور قبر ته ولاړ او د هغې د قبر خواته یې وژړل ، له ده سره چې کوم ملګریي وو هغه هم وژړل او ویې ویل : ما له خپل څښتن نه اجازه وغوښتله چې زه مې مورته د مغفرت دعا وکړم اجازه یې رانکړه او بیا مې له خدایه څخه اجازه وغوښتله چې د خپلې مور د قبر زیارت وکړم نو اجازه یې راکړه . نو تاسو هم د قبرونو زیارت کوئ ، ځکه په دې سره انسان ته مرګ وریادیږي . عن أبي هريرة –رضي

(c) ketabton.com: The Digital Library

الله عنه- قال: زار النبي -صلى الله عليه وسلم- قبر أمه فبكى وأبكى من حوله، فقال: (استأذنت ربي في أن أستغفر لها فلم يؤذن لي، واستأذنته في أن أزور قبرها فأذن لي، فزوروا القبور فإنها تذكر الموت). (رواه مسلم

په حدیث کې دې خبرې ته اشاره ده چې دمور مینه دانسان په فطرت کې اغږل شوې وې که څه هم درسول الله صلي الله علیه وسلم مور د ده په ماشومتوب کې وفات شوې وه او ده یې دومره خواږه نه وو لیدلي خوبیا هم له مور سره اړیکه تر نورو ټولو انساني اړیکو پیاوړې او پخه ده ، او د مورږ دقبر خواته درسول الله صلي الله علیه وسلم ژړا علماو داسې توجیه کړې ده چې په هغې باندې دجهنم له ویرې نه یې پرې ژړلې دې

.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له حدیث نه دا خبره هم معلو مولی شو چې که د یو چا نږدي خپلوان مشرکان وي نو په ژوند کې له هغو سره ناسته ولاړه او پوښتنه یې کولی شي او که مړه وي هم زیارت یې کولی شي او په ځانګړې توګه که د یو چا مور او پلار مشرکان هم وي په دنیا کې به ښه چلند ورسره کوي ځکه قرانکریم وایي : وصاحبهما في الدنيا معروفا یعني په دنیا کې د دوی دواړو ښه ملګرتیا وکړه .

له حدیث نه دا هم معلو مولی شو چې قبرونو ته تګ رخصت او مستحب ده ځکه په دي کار سره انسان ته مرګ او اخرت وریادیږي او بل دا چې زیارتونو ته تګ باید یو اځي د مرګ یادوني په موخه وي او د همدي موخي له پاره روا دی ځکه په حدیث کې تصریح شوې ده : فانها تذكر

(c) ketabton.com: The Digital Library

الموت ، او دنورو ټولو موخو له پآره زيارت ته تګ جواز نلري په تيره بيا نن سبا چي خلک په دي لړ کي څومره شرکي عملونه او له ناروا موخو سره زيارتونو ته ځي دغه بايد زيات مخالفت وکړل شي او خلک بايد زيارتونو ته د تګ په موخه وپوهول شي

ادبی ټوټه

لوړ مقام لوړ دی عزت دی خوړی موری،
ستا تر پښو لاندی جنت دی خوږی موری،

ستا رضا کښی چی رب خپله رضا ایښی،
دی کښی هم د خدای حکمت دی خوږی موری،

رب رحیم نه درته سل کاله ژوند غواړم،

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا دعا ده چې سر نن زما او چت دی خوږې مورې،

تا تګلاره د ژوندون ده را ښودلې،
ستا کلام زیب او زینت دی خوږې مورې،

خوږې مورې، خوږې مورې بیله تا نه،
د عابد ژوند په زحمت دی خوږې مورې،

د مورپه هکله څوزرینې ګرښې

هغه څه چې تر لحده درسره پخير ملګرتيا کوی
د مور دعاا و شرين يادونه دی.
دتمام بشر په ژبه له روانو الفاظو
څخه غوره لفظ د مور دی.
تر ټولو نمونو ښايسته ښکلې
اوپه زړه پورې نوم د مور دی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

دکوم سړی په ژبه چې دمور نوم راځی
له خوښیو یی زړه تالونه وهی .
مورهغه هستی ده جی ځان کبابه وی
مګراولاد ته له سختیو نجات ورکوی.

دمور نوم په انسانی تعمیر کی دامید او محبت خښته دی.
داسمان ښخه لاندی دځمکی په سر بهترینه تحفه مور ده.

د یوه زنداني د زندان خاطره

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

د چهار شنبې په ورځ مې مور او وروکې ورور ملاقات ته راغلې وو لومړې ځل وه چې د مور جانې سره مې په ولچک او زولنوکې کې مخامخ شوم

مور او ورور مې ډېر راته وژړل خو ما به بار بار تسلې ورکوله او ویل به مې مور جانې ته مه ژاړه زه او مید لرم چې ژر به خلاص شم
خو د هغې دومره بې اختیاره ژړه وه چې ما نشوه برداشت کولی

پای کې مې په درد ورته وویل

مور جانې که ته ژاړې زه ځم

مور مې قراره شوه خو سترګو یې ډېرې خبرې راته کولې
د پام غلطولو لپاره مې پوښتنه وکړه چې هغه بابا جان ولې نه راغې او کشر ورور مې ولې نشته درسره؟

مور مې ځواب راکړو ویل ورور دې په سبقانو اخته وه پلار به دې بیا راشې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

د رخصتیدو په وخت کې مې وړو کې ورور راته وویل لالا کورته کله راځې؟

زما سترګې له اوښکو ډکې شوې ورته مې وویل وروره زه دلته ستاسو دپاره پیسې ګټم بیا درځم

ورور راته وویل هغه بل ورور به مې هم راته ویل زه ستا دپاره اختر ته کالي راوړم خو هغه د اختر نه مخکې شهید شو او د کلي په هدیره کی مو ښخ کړ او کالي یې رانه وړل

په دې وخت کې مې له خولې چغې ووتلې او مورته مې وویل د بابا جان به مې څه حال وي، ورور مې وویل بابا جان مو هم ها بله ورځ مړشو او ښخ مو کړ؟

مور مې په کرار او ژړه غوني غږ راته وویل اوس دې ما او دا وړو کې ورو یوازې ګوزاره کوو.

زړه مې غوښتل چې ډیرې خبرې ورسره وکړم خو د دې خبرې سره د ملاقات وخت پوره شو او زه موظف کس ترلاس ونیولم او د مور او وړوکې ورور څخه یې جلا کړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مورد مینې ادبي کرښې

یه‌زما پاکې فرښتې مورې
یه‌صبر ناکې پښتنې مورې

ستا تکلیفونه شوګیرې مورې
ځار ستا د لوړې حوصلې مورې

ستا دعاګانې پلوشې مورې
کړې رڼا ګانې راخورې مورې

یه‌د سپرلي د باد وږمې مورې
یه‌د رباب خوږې نغمې مورې

زما دردونو له‌دمې مورې
زرې زرې رچې رچې مورې

(c) ketabton.com: The Digital Library

نهٔ لګوی زما پیسی موری
ګنډی شلیدلی لوپټی موری

د انتظار د شعر معنی موری
درته لوګےشه زمانی موری

مور څوک ده

هغه کسان چی د مور د هستی شکر کوونکی دی
بیخی نن وخت کی کم دی مورهغه نعمت دی چی
داولاد هردرد هرغم فه ځان تیرولو ته لبیک وایي
مورهغه نعمت دی چی د جدایي غم یي د ځمکی
اسمانونوترمنځ
د موجوده مساحت فه اندازه دی دردونکی غم لری
مورهغه څوک ده چی ستاخوشحالی دخپل خفګان په بدل کی
تاته زیاته وی
مورهغه لویه هستی ده چی یوه مسکایي دبچی هرڅومره لوی
غم فه خوښی بدلوی مورهغه نعمت دی چی خادم
اوشاکراولادبه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

ده مورده دوعاپه برکت جنت ته ځی مورهغه نعمت دی چی الله
ج
خپل دمهربانی یادونه تل دموردمهربانی دیادونی سره کړی
ده
مورهغه نعمت دی چی بیلاا خیره جنت یي ترپښو لاندی دی
یاالله ج دمورده هره حقه موږ خلاص کړی یاالله ج دموردزړګی
هغه رحم چی داولادپه غیاب کی یي داپه خفل زړګی کم خفګان
تیروی یاالله ج موږیي حق نشواداکولی خوته هغه
دمورخفګان چی په موږ داخومره زوریږی موږ دهغه په سزامه
محکومه وه ځکه موږ عاجزه یو دمورحق نشواداکولی
االله ج دي زمااوستاسو مورګانوته په جنت الفردوس کی اعلی
مقام ور نصیب
کړی
یاالله ج زمااوستاسو مورګانوباندی دباران په شان رحمتونه
نازل کړی چی هرچیرته وی
امین یارب العالمین

گرانی موری

ستا د لاس په مونګ باندی راحت دے گرانی موری
ستا د پښو لاندی هم جنت دے گرانی موری

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

کور ته راشم چې ته نه یې ډیر خفه شم
د سرسورے دی په موړ باندی رحمت دے گرانی موری

مور چې د چا نوی نو بے شوکه په دنیا وی
هر انسان ته د مورجانی حاجت دے گرانی موری

چې بچو سره یې دعا وی نو مزی په دی دنیا کړی
بے دعا چې یې بچی وی په زحمت وی گرانی موری

ستا خیال ساتلو ماته دا حوصله راکړه
زما ژوندون ټول سلامت دے گرانی موری

ستا پرورش داسی پرورش دے اے مورجانی
نعمت هره لحزه په صداقت دے گرانی موری
موری
موری
موری
قربان دی سم گرانی موری

(c) ketabton.com: The Digital Library

قیصه

نن مي ډير سخت زړه درد وکړئ
آن دا چې پر ځان مي دانسان شک پیدا سو
پوهیږي چې ولې؟
مور مې ویلي ول چې څنګه به له خپله زویه غوښتنه
وکړم او که چیرې غوښتنه مي رد سي
بل چا راته وویل چې مور دې دیو کار اجازه غواړي
د ماخستن لمونځ مي کوی
په سترګو کې مي اوښکې وچې سوي زبان ګوییي مي
وتړل سول چې رنګ به مي څنګه سوی یي
ترلږ فکر ورسته مي جواب نه کړی ور
د لمانځه نیت مي تړی په فکر کې سوم چې خدای پاک
څومره مهربانه دی چې خپل حضور ته مي په لمانځه
بولي
او مور څومره حوصیله لري
چې د قدم له خاورې غوښتنه کوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

له ځانه وشرمیدم ځان مي دومره بې کسه او ضعیف
احساس کړی چې تر ځان مي بتر او برباد انسان ونه
لیدی
له سخت درد وروسته مي په زړه کې
خپل خالق تعالی ته وویل
افسوس افسوس صد افسوس دي زما پر انسانیت او
مسلماني وي
چي څنګه زما مور جاني ته دغه فکر پیدا سوی دی
او زه خبر هم نه یم چي زما تر حال او مال ستره هیله
زما په اړه داسې فکر لري
دخپل سپي ښځه د یو ډیر کوچني کار داجازي غوښتنه
او اندیښنه ورته پیدا کیږي
که اولاد صالح دپوره ایمان خاوند وي
والدینو ته به یې هیڅکله هم دغه سوال او فکر پیدا نه
سي چي له خپلو اولادونو څخه دیو کار اجازه وغواړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ دفامیل دوستان ټول خبر دي چي زما او دمور
ترمنځ خو پریږده دخانمي تر منځ لا په شل کاله دي ته
ورته فکر نه دی پیدا سوی
که بد سوی نه وای مور جاني ته به مي دغه سوال پیدا
سوی نه وای
ځکه مي ستاسو سره دغه راز شریک کړئ
چي دخپلي مور دزړه اهما احساس کړی دی عرش یي
لړزولی دی
مور او پلار مو ډاډمن کړی چي پر تاسو پوره باوري
ووسي چي تاسو دخپل اولاد سر هم نه ځني ګرځوی

سوال وکړل سو چي مور څه شئ ده؟

•

. الله جل جلاله اویا ځله له مور څخه زیات مهربان دئ

•

سمندر وایي: مور هغه هستي ده چي د اولاد په
. سلګونو زره رازونه په سینه کي پټ ساتي

•

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

وریځو وویل: مور هغه هینداره ده چې هر رنګ پکښې
.له ورایه ښکاري

•

غرونو وویل: د مور درناوئ زما له څوکو څخه هم
.ډېرلوړدئ

•

باران وویل: مور یوه داسې هستي ده چې تل یې د
.مینې وړانګې پر اولاد خپرې وي

•

زمانې وویل: د مور مینه زما له ځغستا څخه هم تیزه
.ده

•

شاعر وایي: مور یوه داسې هستي ده چې د
.اوریدونکي سینې ته کښته کیږي

•

لیکوال وایي: مور هغه هستي ده چې د ستاینې لپاره
.یې په نړۍ کې الفاظ نه موندل کیږي

•

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

دعا وایي: مور هغه شخصیت دئ چي د اولاد د
خوښۍ لپاره هر وخت ماغواړي.

•

جنت وایي: مور هغه هستي ده چي زه یې هم تر قدمونو
لاندي یم.

•

لمر وایي: مور یوه داسي هستي ده چي له هرډول
ګرمۍ او یخنۍ څخه اولاد ساتي.

•

ځمکه وایي: زما قیمت خو به څوک پوره کړي خو د
مور قیمت هیڅوک نه سي پوره کولای.

•

هوا وایي: په ماکي نرمي او تازګي د مور څرګندونه
ده.

•

رڼا وایي: مور د رڼا او ښودني ځلۍ دئ.
زه وایم: ما ته د مور او ګل ترمنځ توپیر نه ترسترګو
کیږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ادبي ټوټه

کور دې راله شاړ کړو په ژړا دې کړمه موری
لاړې رانه مورې بې دعا دې کړمه موری

ستا د ځار قربان غږ به نور نه اورم لکه؟
زړه مې چوي یتیم شومه تنها دې کړمه موری

بې لتا خو کور راته زندان بنکاري ما موري
سر دې په سودا سر په صحرا دې کړمه موری

ای زما قبلې زما دنیا زما هر څه
ټوله نړۍ شته خو بې دنیا دې کړمه موری

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوه موږ په ځنګله کې

يو ځوان هلک چې هره ورځ به يې په کور کې د ميرمن
او موږ ترمنځ جنجال و، غوښتل يې چې د موږ څخه
ځان خلاص کړي، فيصله يې وکړه چې موږ بايد په
ځنګل کې خوشې کړي، يوه ورځ يې موږ په شاه کړه او
د يوه لوی ځنګل په لور روان شو او يو هسک غره ته
پورته سو چې خپله بوډۍ موږ هلته پريږدي، تر څو
بيرته را کښته نه شي، کله چې د ځنګل په منځ کې د
دنګو او لوړو بوټو او ونو لاندې تيريده نو موږ به يې
پورته د ونو څانګې ماتولې او په ځمکه به يې
غورځولې
هلک خپله موږ په غره کې پريښوده او يو اځې راروان
شو، مګر لار ډيره هيبت ناکه وه، هلک فکر وکړ لکه
چې لار مې غلطه کړه، هسې نه په بل لوري لاړ شم او
حيوانات مې وخوري، په همدې سوچونو کې و، چې
موږکۍ يې پرې اواز وکړ:

(c) ketabton.com: The Digital Library

زوی جانه! لار درنه غلطه نه شي ما به په لاره کې د ونو
او بوټو څانګې په دې خاطر راماتولې او په لاره مې
غورځولې چې، تاته په بېرته تلو کې مشکل نه وي او
لار درنه غلطه نشي اوس په همدې نښو نښانو ژر ژر
ولاړ شه چې خدای مکړه کوم ځناور درته نقصان ونه
رسوي په خیر لاړ شې زویه
په دې وخت کې د اوښکو ډنډونو د هلک په سترګو
کې سیلابونه جوړ کړل، زیات پښیمانه شو مور ته
راغی غاړه یې ترې واخیسته لاسونه یې ښکل کړل او
بیرته یې کور ته بوتله
تر ټولو عجیبه خو دا ده چې زوی یې د مرګ سوچونه
کوي او مور یې د سلامتۍ فکر

!

ددې کیسې مطلب

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

هره مور جانه د مینه ناک زړه څښتنه ده هر وخت یې قدر او عزت کوئ ځکه چې دغه ستر نعمت په عمر کې انسان ته یو ځل ورکول کیږي.

مورهغه لوی نعمت دی چې یو ځلی لاړه شی نو بیا یی راتګ نشته مخکلی له دی چې پس له مرګه یی آرمان وکړی نو هڅه وکړه په ژوند کې یی خوشحاله کړی

مور

مور د دنیا ستره هستي

په نړۍ کې ترټولو زوریدلی مور هغه د افغان مور ده متاسفانه یو خو چې څرنګه په کار ده مونږ هغسې د مور حق نه دی ادا کړی اوله بلې خوا زمونږ مورګانې روزانه غمونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

لمانځي زوريږي کړيږي او درديږي دنړۍ
دنورو مورګانو په شان خوشالي زمونږ
دمورګانو په نصیب نه ده کاش مونږ هم
خپلې مورګانې له دی وروسته خوشاله
وګورو
الله پاک دی مو په وطن کی سوله راولی

مورهغه هستی ده چی لمن کښی یی اغزی واچول شی
ګلونه ترجوړیږی

ادبی ټوټه

موری ستا ښکلاه اوستا رڼا غواړم
زه ترابده ترقیامته ستا بقاء غواړم
ستا یوه مسکاه راته بقاء غواړی
دژوند یوه لحظه دی راته اعطاء غواړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

هاشمي دی تل دعآ غواړی
ستا دجنت راته بقاء غواړم
موری لاس پورته کړه دعرش ولورته
ستا په دعاء کی دارښا غواړم

دنیا څه ده خو بس خوشی تش میدان دی
یوه مور ده چی هم ژوند دی هم جهان دی
چی ناڅاپه راپیادشی ګرانی موری زړه وړوکی شی
ماشوم شی په ژړا شی

بی اختیاره دالله ج نه داسوال وکړم
زما عمر او خوښی دی ټولی ستاشی

پ خپله ژاړم هیڅ پروا می نشته
ماته په ژوند دمور خنداپکار ده

په کور کی نه وی زه له کوره درته ګورته رالم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

موری راپاڅه یو څه اوښکی می ډالی راوړی
دخپل پړونی په ځانګو کی می لړ وځنګاوه
یو ځل می بیا پخپله ژبه الله هو کړی موری

عجیبه قیصه

یوه زاړه ښځه به هر وخت له سهاره تر ماښامه دخپل
زاړه کورد دروازې مخې ته ناسته وه
یو وخت ورته یو څوک چې هره ورځ به په همدې لاره
تیرېده متوجې شو، نو له ورځو څخه یوه ورځ وه، چې
. په همدې لاره تیرېدی
بیا یې په زړې ښځې سترګې ولګیدې، چې وچې
شونډې، چاودلې پښې او زاړې جامې په تن د خپل
زوړ کور مخې ته ناسته وه خو دا ځل ترې همداسې تیر
نه شو خواته ورغی او د سلام وروسته یې ورته
وویل موري ښنګه یې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

زاړې ښځې لاس د سترګو د پاسه ونيو په ځير ځير يې وکتل او ويې ويل ښه يمه ځويه

لاروي وويل : مورې داسې معلوميږي لکه چې نور څوک نلرې؟

ښځې وويل :ولې نه شکر دی شپږ زامن مې دي، .خدای ج دې يې راته ژوندي لري

لاروي وويل: مورې ستاسې له کوره داسې معلوميږي چې د زامنو کاروبار دې خرابه دی څه کار مزدوري لکه چې نشته

ښځی وويل: نه ځويه شکر دی په ټولو زامنو مې سبقونه ويلي، يو انجينر دی يو ډاکټر دی او نور هم .لوی لوی کارونه کوي

ټولو بچو ته مې ودونه وکړل، دا دوه مياشتې کيږي چې پلار يې وفات شو الله دې يې وبخښي

ډيرې سختې يی زما بچو سره تيرې کړې

لاروي وويل: نو زامن دې کوم دي مورې ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښځي وويل: زامنو ته مې الله ج ډېر مال او دولت
ورکړی، هر یو ته مې چې واده کولو بس الله به ورته بل
ځای کې ښه کور او د ژوند سهولت ورکولو، ټول زامن
مې هلته یو دوه کلي وړاندې او سیږي
لاروي وویل: نو مورې ته دلته څه کوې؟
ښځي وویل: په دې لاره مې هر سهار زامن تیرېږي،
صرف د هغو لیدو لپاره کښېنم، خو اوس مې سترګې
ضعیفه شوې او په موټر کې ناست زامن سم نشم لیدلی

مورجانه

مورهغه هستی ده چی لمن کښنبی یی اغزی
. واچول شی ګلونه ترجوړیژی
مورپه کورکی هغه تله ده چی ټول اولادونه ورته
یوشان وزن لری

(c) ketabton.com: The Digital Library

مورپه نړۍ کی هغه موجود دی چی زړګی پری
راټولیږی

موردد نیاملایکه ده.مورجانی ستادنوم تردغه
دریوټکو جارشم،(م)می مینه
(و)وجود می (ر)می روح

له اسمان څخه لاندی دځمکی پر سربهترینه تحفه مور
ده

دکوم انسان په خوله چی دمور نوم رائحی زړه یی
دخوشحالی څخه ټوپونه وهي

ادبی ټوټه

جوړپه دې دنیاجنت دی،دمورغیږه

دخدای رحم وشفقت دی،دمورغیږه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

دنیا واړه دمورغېږه کې، پرته ده

ګهواره دبشریت ده، دمورغېږه

انسانیت دمورله غېږې، شروع کېږي

سرچینه دبشریت ده، دمور غېږه

محبت دمورپه غېږه کې، زده کېږي
مدرسه دمحبت ده، دمور غېږه

دمور مینه کې ریااوتذویرنشته
سرترپایه صداقت دی، دمورغېږه

دمورغېږه درازونو، ګنجینه ده
خزانه دلوړحکمت ده، دمورغېږه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

دمورغیږه کې نفرت اوکرکه نشته

ډکه واړه دالفت ده،دمورغیږه

په للوللو کې رازدنصیحت شته

ښه اغازدنصیحت ده،دمورغیږه

دژوندکړه وړه ،ټول همدلته شروع کیږي

ښه ټاکونکې دقسمت ده،دمورغیږه

دشاهانوپه دربارکې،موندل نه شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

کوم دربار چې دعزت دی،دمور غیږه

په دنیاکې نعمتونه دخدای ،ډیري

خوترټولو خوږنعمت دی،دمور غیږه

په دنیاکې ئې مثال اوساری نشته

دومره ډکه دلذت ده، دمور غیږه
دمورغیږه ټوله مینه ،مینه مینه

ټوله مینه ،ټول رغبت ده،دمور غیږه

زه قیام ئې دستایلونه ،عاجزیم

دومره لوړ نوم دصفت ده،دمورغیږه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمورسره دزوی دوکه

ډیرپخوا لیری صحرایی سیمه کی کوچیان او سیدل
ترڅنګ یی دبدرالدین په نامه ګاونډی هم وو چی دده
مورد (هیری)په ناروغی اخته وه او دی غوښتل چی
زوی یی ښوله ورځ ترڅنګ وی زوی به یی دی خبری
زیات زوراوه او ویل یی چی دخلګو له نظره به کوچنی
یم کله چی د کډی کولو وخت رانږدی سو نو بدرالدین
میرمنی ته وویل چی مورمی له ځان سره نه بیایو او
همدلته یی پریږدو یوڅه خواړه ورسره کیږده
چی یا یی لیوان وخوری یا خپله مړه شی.چی دغم نه یی
خلاص شو دي ورته ویل ښه دی کډی یی وتړلی او
میرمنی یی دخوړو ترڅنګ دخوابنی سره خپل یو کلن
زوی هم پریښود چی همدا یوزوی یی درلود او پلار
دزوی سره زیاته مینه لرل.دوی کډه بارکړه او یوڅه مزل
وروسته دغرمی ډوډی لپاره دمه سول چی ټول په
خوراک اخته وه بدرالدین میرمنی ته وویل چی زوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

می راکړه چی یو ساعت لوبی ورسره وکړو میرمنی
ورته وویل چی هغه می ستا دمور سره پرېښود ده ددی
په اورېدو زیات خپه او په غوسه سو او چغی یی کړی
چی دادی څه وکړه میرمنی وویل چی ځکه می
پرېښودی چی سبا به مور هم هم داسی یوازی پرېږدی
داخبره په ده باندی دمردک په څیر ولګیده او په تلوار
په اس سپور او دموراوزوی خواته ور روان سو ځکه
هلته داسی وه چی څوک به بار سول لیوان به یی کورو
ته ورتلل چی که به څه پاته وه خوړل به یی نو دی چی
ورسید ګوری چی
موریی شاوخوا ګوری

زوی یی مور په شاه تړلی
وه وربانده لیوان شاوخوا راتاوېږی اودا یی په کانو
ولی چی ځانونه وساتی بدرالدین لیوان وشړل سترګی
یی داوبنکو ډکی سوی او دوی یی راوستل ددی نه
وروسته چی کله به کړه کیدل مور به یی په اوبن سپره

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړه او دی به د شاه په اس ورپسی وو او د سترګو لاندی
. به یی د مورجانی ساتنه کول

زړيښې ګرنبې

خوږه کليمه د مور ويل دی
او په وجود کي يي ترټولو ښکلي اوزړه راښکونکي غږ
(اي موري) د
مور کليمه هغه کوچني لغت دي چي له هيلي، عشق
اولورييني ډک دي مورپه بشري زړه کي
. ترټولو خوږ او خوندلرونکي غږ دي
موردلورييني، ازمښت، زړه سوي اوزده کړي سرچينه
ده مورد سپيڅلي څښتن هغه لورينه ده چي د خپل
اولاد د روزني اوپالني لپاره هري سرښندني ته
چمتوده، مور هغه غيږده چي د اولاد د ارام ځاي دي
خودا غيږنه يوا ځي په ماشومتوب کي نه بلکي په
هروخت کي د خپل اولاد لپاره ارام وربښي

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو_کله چي یوا ئحیتوب احساس کوي، بلکه کله چي ځوک ستا خبره نه مني کله چي د چالخوا ستا مینه رد شي کله چي دژوند ځخه کرکه کوي،یو ځل سترګي پټي کړي سوچ وکړی چي چیرته به ارام بیامومي او ځوک ستا خبره درک کولای شي خوته به بیا مومي هغه بل ځوک نه ستا مورده، هغه چي تاته دا احساس درکوي چي ته ترټولوغښتلي یي اوتاته دا ډاډدرکوي چي ته ریښتیني یي

ادبی ټوټه

ای محترمی قدردانی موری
زما خوږی او مهربانی موری

مور جانی ستا له محبت نه قربان
ستا حوصلی او صداقت نه قربان

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

ای د هر چا نه په ما ګرانی موری
ای محترمی قدردانـی مــوری

مور جانی ستا دی لوړ همت ته سلام
ستا شفقت او مرحمت ته سلام

زمونږ لپاره سرګردانی موری
ای محترمی قدردانی موری
موری تحفه د پاک الله یی موږ ته
بهتر نعمت په دی دنیا یی مونږ ته

په تا نازیږو ډیر بی شانی موری
ای محترمی قدردانی موری

زه افغان به دی عزت کومه
درسره مینـه محبت کومه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما په غم ستړی ستومانی موری
ای محترمی قدردانی موری
زما خوږی او مهربانی موری

قیصه

د مور مینه

پرون شپه مې خوب لیده چې مړ شوی یم
لومړی ورځ یوه پرښته راغله او راته وې ویل

څه غواړې ؟

! ورته ومې ویل : اوبه

وې ویل : لاړ شه هغې غونډۍ ته وخیژه او اوبه وڅښه، کله چې هلته لاړم په یوې سترې چینې مې سترګې ولګیدې، له هغې چینې څخه مې په مړه خیټه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوبه وڅکلې . درېیمه ورځ ییا هغه پربښته راغله او وې
ویل : نن څه غواړې ؟

!   ییا مې وویل : اوبه

هغې وویل : لاړشه هغې غونډۍ ته وخیژه او اوبه
وڅیښه، کله چې لاړم، ګورم چې چینه ډېره کوچنۍ
شوې ده، په مره خیټه مې ترې اوبه وڅښلې

اوومه ورځ ییا نومورې پربښته راغله او وې ویل : څه
غواړې ؟

ییا مې وویل : اوبه

هغې ییا وویل : لاړشه هغې غونډۍ ته وخیژه او اوبه
وڅیښه، له یادې چینې څخه مې اوبه وڅښلې

څلوېښتمه ورځ ییا هغه پربښته راغله او وې ویل : نن
څه غواړې ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا مې وویل: اوبه

هغې یو ځل بیا خپله تیره خبره تکرار کړه او وې ویل، چې هغې غونډۍ ته وخیژه او له هغې چینې څخه اوبه وڅښه

کله چې هغه ځای ته ورسیدم ګورم، چې د اوبو څاڅکي ډېر کم شوي دي، بیرته را وګرځیدم او له هغې څخه مې وپوښتل

دا ولې؟

هغې په ځواب کې وویل: لومړۍ ورځ ټولو دوستانو، د کورنۍ غړو، قوم، مور او پلار خپلو خپلوانو دې ستا له پاره اوښکې تویې کړې، درییمه ورځ یوازې ملګرو او مور دې ستا له پاره اوښکې تویې کړې، اوومه ورځ هم یوازې ملګرو او مور دې ستا له پاره اوښکې تویې

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړي، مګر ښځلو ښتمه ورځ يوازې او يوازې مور دې وه
چې ستا له پاره يې اوښکې تويولې، دا ځاځکي ستا د
مور اوښکې دي، چې د تل له پاره تويېږي

کله چې را ويښ شوم، نو د خپلې مور لاسونه او پښې
مې ښکل کړل، پوه شوم چې د مور مينه تل پاتې ده

مور د ژوند ملګرې ده

مور د ژوند د سترې غره يوازېنی هغه چينه ده چې
داولاد تنده، سکون، ارامې او مينه پکې بهيږي
مور د اخلاص هغه نمونه ده چې د خپل بدن له غوښو
پی۔(شيدې) درکوي
مور د اعظمت و بلندی هغه مثال دی چې جنت يې له
پښو لاندې دی
مور خدای نده خو چې ودې نه بخښي خدای د نه بخښي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ادبي ټوټه

داقيامت خو دې خدای نه راولي موږې
چې ته مړه یې او زه نه یم مســــــافريم

دمورپه اوښکو می لمده وه ځکه نه تیریده
زما تر اوسه نه هیریږی هغه وچه دوډی

ده جنت سړه سایه لرم په کور کی
هم کعبه هم مدینه لرم په کور کی

غریب نه یم زه باد شاه دزمانی یم
بی مــــثاله خزانه لرم په کور کی

یو دیدار به یی په درست جهان ورنه کړم
زه خو داسی خزانه لرم په کور کی

(c) ketabton.com: The Digital Library

قیصه

لس کلن یتیم د خپلې مور سر ته ناست و، لاسونه یې د
مور له غاړې تاو کړي وو او له ژړا سره یې سلگۍ هم
وهلې. مور یې خپل لاس په ډېر زحمت را پورته کړ او د
خپل زوی په سر یې کیښود. کوښښ یې وکړ چې زوی
سینې ته ورنېږدې کړي، خو په لاس کې یې دومره توان
نه و په ډېر ټیټ اواز یې په ډېر زحمت وویل: مه ژاړه
زویه زه ښه کیږم.یتیم خپلې سترگې د مور په سترگو
کې ښخې کړې مورې پلار که مې وای نو اوس به یې
تا ته دوا راوړې وای ته نن ښه شه زه بازار ته ځم چې نن
مزدوري وکړم ما ښام دوا درته راوړم.سلگیو یې خبرې
پرې کړې مورې زه مې بوټان هم بازار کې خرڅوم چې
ډېره دوا درته راوړم، خو ته نن ښه شه.د مور په بدن کې
یې لړزه پیدا شوه کوښښ یې وکړ چې زوی سینې ته
ورنېږدې کړي، خو توان یې نه و. د مور له سترگو یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوښکې را پرېوتې. زوی یې د لاس په ورغوي د مور
اوښکې پاکې کړې

دمور لاسونه یې په ځمکې ولویده یتیم ونه پوهیدی
چې مور یې ساه ورکړه لا یې هم مور ته خبرې کولې
مورې ته مړه نشې که ته مړه شې نو زه به بیا ډوډۍ له
کومه کوم مورې که ته مړه شې نو زه به یوازې پاتې
شم، مورې مورې...لږشیبه وروسته وپوهیدی چې
مور یې دده خبرې نه اورې، له خولې یې سوې کړیکه
ووته او د مور په سینه ورپرېوت
زرینی کرښی دمور لپاره
تاسی فکر وکړی چې یوه مور په خپلو اولادونو څومره
مهربانه ده تاسی هم ددی خبری شاهدان یاستی چې یوه
مور د خپلو بچو د روښانه راتلونکی لپاره په پردیو
کورنو کی جامی مینځی او ډوډی پخوي دا هرڅه ددی
لپاره کوی چې دغه نیازبین بچی یی د خپلو همزولو او
سیالانو په کتار کی ودریږی او نه غواړی چې دغه گل

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

گل بچی یی بی تعلیمه لوی شی د دی خبری د ښه
سپیناوی لپاره د پښتو ادب د نا لیکلو ادبیاتو له
خروار لنډیو ځخه یوه لنډی ستاسو مخی ته ږدو

لنډی

بچیه د سکول نه قرار نه شی
زه به پردی جامی ګنډم تابه ساتمه

قیصه

دمورمینه

یوه مور چی شل کاله د خپل زوی په انتظار کښی وه
د سرشمیرنی یو کارکونکی د سرشمیرنی په خاطر د
یو کور دروازه وټکوله
زړی ښځي دروازه خلاصه کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

کا رمند پوښتنه یې وکړه ,مو ر جانی په دی کو ر
کښې څو کسه یاست
زړی ښځی د کوټی ا خیری برخی ته وکتل ا و په
ژړند وکی لهجه یې و ویل کولی شی سبا ر ا شی
سرشمیرنه وکړی
د سرشمیرنی کا رمند و ویل ,مو ر جانی څه فرق
کوی نن یا سبا
زړی ښځی و ویل ,بلی مامو ر صاحب ز وی لرم چی
شل کاله کیږی مسافری ته تللی دی شاید نن یا
سبا به ر ا شی که ر ا شی نو ر بیا د و ه کسه یو
یو د کاند ا ر د کو ر تر څیرمه و ا ي چی هر کله چې
د ا مو ر له کو ر ه د باندی ځی نو ر کیلی ماته پریږدی
و ا ی چی شاید ز وی به مو ر ا شی ز ه به نه یم ستړی
به وی د ا کیلی و رکړه تر زما ر اتګ پو ر ی به
د مه وکړی
د مو ر مینه د ا سی وی

(c) ketabton.com: The Digital Library

له مور اوپلار سره نیکی کول

له ابو هریره رض څخه روایت دی چی
رسول الله ص وفرمایل «رغم انفه .ثم رغم انفه .ثم رغم انفه .قیل
من یا رسول الله قال من ادرک والدیه عند الکبر
.احدهما او کلیهما .ثم لم یدخل الجنة» رواه مسلم **۲۵۵۱**.ژباړه:
دهغه پزه دی په خاورو سی .دهغه پزه دی په خاورو سی .او بیا
دی هم دهغه پزه په خاورو سی .یو چا عرض وکړی ای دالله رسوله
دچا؟د رسول الله ص
داوینا چی وایی او بیا هم جنت ته داخل نسی . په دی معناء ده چی
ځوک دا موقع تر لاسه کړی او ګټه تری وانخلی نو هغه تاوانی دی
له همدی امله څوک چی دخپل مور او پلار سره دبوډاوالی په
حالت کی نیکی کول غنیمت ونه ګڼی .نو ددی لایق دی چی بدی
یی وویل سی. دابو هریره رض عنه څخه روایت دی چی رسول الله
ص وفرمایل بیشکه چی ځینی وخت په جنت کی دیو چا درجه
پورته کیږی .هغه به پوښتنه وکړی چی دادرجه ماته څنګه راکړل

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوه ؟ورته وبه ویل سی چی ستا اولاد ستا لپاره دبخښنی دعا کړی وه «رواه ابن ماجه دحدیث شمیره ۳۶۶۰»

په دی حدیث کی دمور اوپلار رسره دښه سلوک لوی اجر اوهڅونه اوله هغوی سره دبد سلوک عذاب او بیره بیان سوه .ابو درالدرداء رض وایی چی ما درسول الله ص څخه واوریدل چی وی فرمایل: پلار دجنت منځنی دروازه ده. نوکه غواړی ضایع یی کړه اویا یی ساتنه وکړه (رواه ترمذی دحدیث شمیره ۱۹۰۰) له دی حدیث څخه مطلب دادی چی دپلار حقوق اداکول اطاعت یی کول خبره یی منل او ادب ورسره کول دجنت پر منځنی دروازه دداخیلیدو لوی سبب دی.

همدارنګه دعایشی رض عنها څخه روایت دی جی رسول الله ص وفرمایل زه چی بیده سوم نو ځان می په جنت کی ولیدی . بیا می دیوه لوستونکی اواز واوریدی پوښتنه می وکړه چی داڅوک دی ؟راته وویل سول جی دا حارثه بن نعمان رض دی . بیا رسول الله ص وفرمایل : هغه ته دامقام اومرتبه دتابعداری په وجه ورکړل سوی دی . حارثه بن نعمان رض دخپلی مورډیر تابعدار وه (رواه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

احمد ۸۹/۲۴)نودرنو مسلمانانو لکه چی په حدیثو کی مو
ولیدل دمور اوپلار ځومره ستر حقوق دی نو موږ اوتاسو هم باید
دمور اوپلار احترام او قدر وکړو. اوددوی دوینا وو ځخه
سرغړونه ونه کړو . برته ددوی دمشوری دکوم کار پیل او ختم ونه
کړو دڅوند په ټولو چارو کی ورځخه مشوره وغواړو

(ومن الله التوفیق)

دیوی دعا په هیله
حاجی محمد ځلاند او ورسره همکار جمیل احمد درویش

ستا له رضـــــا سره دهر بنده تقدیر تړلی
موری له تا سره دوبښو شپو تصویر تړلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

اخذ لیکونه

بیلابیل ویبسایټونه

فیــــــــــجونه

فیـــــــــــــسبوک پاڼې

او کتابونه

همدارنګه دحاجي محمد څلاند او جمیل احمد درویش
مطالعتي معلومات
خوښونه سردار ولي عابد

فیسبوک پاڼه | حاجي محمد څلاند

ایمیل ادرس | Haji khan 413@ gmail.com

دتلیفون شمیره | 070 555 80 76

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library